

		Numer rejestru	21060
Temat:	<p align="center">Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego ziemskiego na lata 2017-2020, z perspektywą do roku 2024 za lata 2017-2018</p>		
<p align="center"></p>			
Nazwa i adres zamawiającego	<p align="center">Zarząd Powiatu Bydgoskiego ul. Konarskiego 1 - 3 85-066 Bydgoszcz</p>		
Nazwa i adres jednostki autorskiej			
<p>ZAKŁAD SOZOTECHNIKI <small>od 1990 r.</small></p> 	<p>Zakład Sozotechniki Sp. z o.o. ul. Bernardyńska 3 85-029 Bydgoszcz Tel. +48/52/3729161 Faks +48/52/3406285 www.sozo.com.pl</p>		
Imię i nazwisko	Data	Podpis	
inż. Stanisław Kryszewski <small>Biegły Wojewody Kujawsko – Pomorskiego w zakresie ocen oddziaływania na środowisko nr 0030-kierownik zespołu</small>	29.10.2021		
mgr inż. Waldemar Woźniak <small>Projektant z zakresu ochrony środowiska- odpady i hałas</small>	29.10.2021		
BYDGOSZCZ PAŹDZIERNIK 2021 r.			

Spis treści

1. WPROWADZENIE	2
1.1 PODSTAWA PRAWNA	2
1.2 PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.....	2
1.3 MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA	3
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU BYDGOSKIEGO	3
3. STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU BYDGOSKIEGO W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM (POWIATOWY PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA)	4
3.1 GLEBY.....	4
3.2 GOSPODARKA WODNO- ŚCIEKOWA	5
3.2.1 <i>Wody powierzchniowe i wody podziemne</i>	5
3.2.2 <i>Zużycie wody</i>	8
3.2.3 <i>Gospodarka ściekowa</i>	8
3.2.4 <i>Gospodarowanie i użytkowanie wodami powierzchniowymi</i>	9
3.3 PRZYRODA OŻYWIONA I KRAJOBRAZ (W TYM OCHRONA PRZYRODY)	9
3.4 WARUNKI KLIMATYCZNE I STAN POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	9
3.5 WARUNKI AKUSTYCZNE	11
3.6 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	11
3.7 AWARIE PRZEMYSŁOWE	14
4. OMÓWIENIE STANU REALIZACJI PRZYJĘTYCH W PROGRAMIE CELÓW I DZIAŁAŃ EKOLOGICZNYCH W POWIECIE BYDGOSKIM	15
4.1 ZASOBY WODNE I GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	15
4.2 OCHRONA GLEB I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW KOPALIN.....	16
4.3 GOSPODARKA ODPADAMI	17
4.4 PRZYRODA I KRAJOBRAZ	19
4.5 OCHRONA POWIETRZA I ZMIANY KLIMATU	22
4.6 OCHRONA PRZED HAŁASEM	24
4.7 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	25
4.8 ENERGIA ODNAWIALNA	26
4.9 POWAŻNE AWARIE I ZAGROŻENIA NATURALNE.....	27
4.10 EDUKACJA EKOLOGICZNA	30
5. PODSUMOWANIE	32

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.) w artykułach 17 i 18 nakładała na Zarząd Powiatu, jako realizację polityki ochrony środowiska, obowiązek sporządzenia powiatowego programu ochrony środowiska, który jest uchwalany przez Radę Powiatu. Dotychczasowe programy ochrony środowiska (obowiązujące przed rokiem 2020) przyjmowane były na okresy 4-letnie, podobnie jak przyjmowane ówczesnie dokumenty strategiczne w zakresie polityki ochrony środowiska i polityki ekologicznej państwa. Program ochrony środowiska określa cele ekologiczne, priorytety, harmonogram działań proekologicznych oraz źródła finansowania niezbędne do osiągnięcia postawionych celów. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, organ wykonawczy powiatu sporządza co 2 lata kalendarzowe raporty z wykonania programu ochrony środowiska, które przedstawia się Radzie Powiatu.

Niniejszy „Raport” dotyczy działań określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego – ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024” i obejmuje lata 2017-2018.

1.2 Przedmiot i zakres opracowania

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego – ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024” został przyjęty Uchwałą Nr 327/XXXVIII/18 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 13 września 2018 r. Wymieniony Program został skorelowany z Programem Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Działania określone w aktualnym Programie uwzględniają wykonane dotychczas działania oraz aktualne potrzeby działań w gminach wchodzących w skład Powiatu Bydgoskiego.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji powiatowego programu ochrony środowiska.

Przyjęto, że raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego – ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024” („Program...”) powinien zawierać przede wszystkim opis stanu istniejącego w powiecie oraz stopień realizacji zadań wynikających z powiatowego programu ochrony środowiska.

W „Programie Ochrony Środowiska dla powiatu bydgoskiego – ziemskiego na lata 2017-2020” określone zostały cele:

1. Zasoby wodne i gospodarka wodno-ściekowa
 - zwiększenie retencji,
 - poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
 - zwiększenie długości sieci kanalizacyjnej na terenie gmin;
2. Gleby i zasoby geologiczne
 - rekultywacja terenów zdegradowanych,
 - kontrola jakości gleb,
 - kontrola eksploatacji kopalni;
3. Gospodarka odpadami
 - usunięcie azbestu,
 - zmniejszenie ilości odpadów zmieszanych trafiających na składowisko;
4. Ochrona powietrza
 - poprawa jakości powietrza,
 - ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania złej jakości paliw i odpadów (niska emisja),
 - ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych;
5. Ochrona przed hałasem
 - zmniejszenie liczby osób narażonych na hałas,
 - brak przekroczeń norm hałasu;
6. Pola elektromagnetyczne

- utrzymanie poziomu pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających norm;
- 7. Energia odnawialna
 - rozwój energii odnawialnej;
- 8. Poważne awarie
 - ochrona przed powodzią i skutkami suszy,
 - rozwój systemów ostrzegania i monitorowania;
- 9. Edukacja
 - rozwój u mieszkańców powiatu świadomości dotyczącej stanu i ochrony środowiska;
- 10. Przyroda i krajobraz
 - ochrona obiektów cennych przyrodniczo nieobjętych i objętych ochroną oraz walorów krajobrazu rekreacyjnego i rolniczego,
 - zachowanie i zwiększanie bioróżnorodności istniejących ekosystemów.

W „Programie”, w tabeli nr 46 określone zostały cele i wskaźniki monitorowania Programu. Ponadto w „Programie” zawarto również Harmonogram rzeczowo – finansowy (w punkcie 10.3.), w którym, w tabeli nr 48 zawarto harmonogram realizacji zadań własnych oraz zadań monitorowanych wraz z finansowaniem – realizowanych przez inne organy. W tabeli tej wyszczególniono „obszary interwencji” oraz zadania realizowane w każdym z tych „obszarów”.

1.3 Materiały wykorzystane do opracowania

Przy opracowaniu „Raportu” zostały wykorzystane dane statystyczne i dane o stanie środowiska, które są materiałami ogólnodostępnymi i łatwymi do weryfikacji oraz materiały i dane przekazane przez gminy z terenu powiatu bydgoskiego.

Dane zawarte w niniejszym dokumencie pochodzą między innymi z:

- materiałów przekazanych przez Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy,
- materiałów przekazanych przez gminy Powiatu Bydgoskiego,
- danych i informacji pochodzących z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
- danych opublikowanych przez Urząd Statystyczny w Bydgoszczy,
- danych opublikowanych przez GUS w Warszawie.

2. Ogólna charakterystyka powiatu bydgoskiego

Powiat bydgoski położony jest w środkowo-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego i zajmuje 7,8% jego powierzchni (1.395 km²). Graniczą z nim powiaty: chełmiński, inowrocławski, nakielski, toruński, tucholski, świecki, żniński oraz sępoleński. Ponadto powiat bydgoski (ziemski) graniczy z Bydgoszczą – miastem na prawach powiatu.

W skład powiatu bydgoskiego wchodzi gminy: Białe Błota, Dobrcz, Dąbrowa Chełmińska, Koronowo, Nowa Wieś Wielka, Osielsko, Sicienko oraz Solec Kujawski, który obejmuje łącznie 124 sołectwa. Siedziba Starostwa znajduje się w Bydgoszczy.

Rysunek 2-1. Położenie powiatu bydgoskiego

Ludność powiatu bydgoskiego wynosiła:

na koniec 2017 r. – 115 981 osób, w tym 58 577 kobiet i 57 404 mężczyzn.

na koniec 2018 r. – 117 325 osób, w tym 59 237 kobiet i 58 088 mężczyzn.

Jak wynika z powyższego zestawienia ilość osób zamieszkujących powiat rok rocznie się zwiększa. W powiecie bydgoskim status miasta posiadają: Koronowo i Solec Kujawski. Sieć osadniczą powiatu tworzą przede wszystkim wsie, w tym kilka bardzo dużych, np. Białe Błota, Dąbrowa Chełmińska, Nowa Wieś Wielka, Osielsko. Osady wiejskie, leżące w strefie podmiejskiej Bydgoszczy, pełnią funkcje pozarolnicze (mieszkalnictwo, usługi, handel), a przede wszystkim spełniają rolę rekreacyjno - wypoczynkową i turystyczną.

Powiat bydgoski ma bardzo dogodne położenie komunikacyjne. W stolicy regionu krzyżują się ważne linie kolejowe, drogi międzynarodowe i krajowe.

Jeśli chodzi o walory turystyczne powiatu to można zaliczyć do nich: krajobraz, rzeźbę terenu, lasy (zajmujące 40% powierzchni powiatu), jeziora i rzeki. Ponad jedna trzecia powierzchni powiatu objęta jest różnymi formami ochrony przyrody.

3. Stan środowiska na terenie powiatu bydgoskiego w okresie sprawozdawczym (Powiatowy Program Ochrony Środowiska)

3.1 Gleby

Gleby występujące na terenie powiatu bydgoskiego mają zróżnicowaną strukturę, co jest skutkiem urozmaiconej morfologii terenu, jak i przestrzennego rozmieszczenia skał macierzystych, na bazie, których powstaje kompleks glebowy. Na obszarach wysoczyznowych dominują gleby spoiście (zwięzłe) o wysokiej klasie bonitacji – III i IV (tj. gmina Dobrcz, Koronowo i Sicienko). Na obszarach równin sandrowych (gmina Koronowo) i tarasów Pradoliny

Toruńsko - Eberswaldzkiej (Gmina Solec Kujawski, Białe Błota i Nowa Wieś Wielka) gleby piaszczyste o niskiej klasie bonitacyjnej – V i VI są w przeważającej części porośnięte kompleksami leśnymi, zaś w dolinach rzecznych dominują gleby organiczne – mady, gytie oraz torfy.

3.2 Gospodarka wodno- ściekowa

3.2.1 Wody powierzchniowe i wody podziemne

3.2.1.1 Wody powierzchniowe

Na terenie powiatu występuje zróżnicowany i rozbudowany system wód powierzchniowych, na który składają się naturalne ciekły wodne – rzeki oraz naturalne zbiorniki wodne – jeziora. Głównymi rzekami na terenie powiatu są:

- Wisła,
- Brda,
- Noteć,
- Krówka,
- Kotomierzycza,
- Struga Młyńska,

natomiast głównymi jeziorami na terenie powiatu są:

- Słupowskie – pow. 119,9 ha, max. głęb. 34,4 m,
- Wierzchucińskie Małe – pow. 52,3 ha, max. głęb. 12,7 m,
- Wierzchucińskie Duże – pow. 49,2 ha, max. głęb. 25,0 m,
- Jezuickie – pow. 146,7 ha, max. głęb. 10,6 m,
- Borówno – pow. 43,8 ha, max. głęb. 13,1 m,
- Kusowo – pow. 44,0 ha, max. głęb. 9,2 m,
- Dobrcz – pow. 30,2 ha, max. głęb. 6,3 m,
- Łańcuch Jezior Byszewskich : Studzienne – pow. 26,7 ha, max. głęb. 22,5 m,
- Długie – pow. 42,3 ha, max. głęb. 29,5 m,
- Krzywe – pow. 26,0 ha, max. głęb. 21,3 m,
- Krosna – pow. 10,6 ha, max. głęb. 23,0 m.

Ponadto na terenie powiatu występują:

- kanały, wśród których głównymi są: Bydgoski, Notecki, Nowy Kanał Notecki, Kanał Zielona Struga, Kanał Chrościański, Struga – Kanał Augustowski,
- sztuczne zbiorniki wodne, m.in.: Zalew Koronowski, Kanał Lateralny, jezioro zaporowe na rzece Brdzie w Bożenkowie,
- bogaty system rowów melioracyjnych.

Wody powierzchniowe powiązane ze sobą wraz z dużymi kompleksami łąkowymi i leśnymi stanowią ekologiczne bogactwo powiatu.

Wisła przepływa przez teren województwa kujawsko-pomorskiego na odcinku o długości 205,3 km. Dolina Dolnej Wisły ujęta została w europejskiej sieci Natura 2000. Na północ od Bydgoszczy płynie Wisła Dolna, natomiast na południe od Bydgoszczy Wisła Środkowa. W granicach województwa, na Wiśle i jej przyrzeczu ustanowiono 4 jednolite części wód. Zbiornik Włocławski jest częścią odrębną. Wzdłuż Wisły zlokalizowane są największe miasta województwa, stanowiące wraz z kilkoma zakładami przemysłowymi największe źródła zanieczyszczenia. Należą do nich:

- miasto Włocławek – odprowadzające ścieki w ilości 15,8 tys. m³/d,
- Zakłady Azotowe „Anwil” S.A. – 20,2 tys. m³/d,
- miasto Toruń – 52,7 tys. m³/d, • zakłady „Janikosoda” i „Soda-Mątwy” S.A. odprowadzające łącznie 42,1 tys. m³/d,
- miasto Bydgoszcz odprowadzające poprzez oczyszczalnię „Kapuściska” 34,4 tys. m³/d i „Fordon” 37,1 tys. m³/d,

- miasto Chełmno – 3,0 tys. m³/d,
- miasto Świecie wraz z zakładem celulozowym Mondi S.A. – 70,0 tys. m³/d.

W 2017-2018 roku na terenie powiatu bydgoskiego nie prowadzono badań obejmujących zakres monitoringu operacyjnego monitorującego stan wód Wisły.

Ostatnie badania na terenie powiatu przeprowadzono w 2010 r. Wg „Raportu o stanie środowiska województwa kujawsko - pomorskiego w 2010 r.” wydanego przez WIOŚ Bydgoszcz, monitorowano stan wód Wisły w punkcie poniżej ujścia Brdy, Fordon (774,9 km rzeki) – punkt reprezentacyjny dla powiatu bydgoskiego. Analiza potencjału ekologicznego zakwalifikowała wody Wisły jako stan dobry. Natomiast stan bakteriologiczny oceniono jako zły. W zakresie fizykochemicznym wszystkie analizowane parametry spełniały wymogi klasy II.

Struga Młyńska (Flis Południowy) bierze swój początek od szosy Bydgoszcz – Szubin. Na dalszej swej trasie biegnie rurociągiem, następnie rów przebiega pod torami kolejowymi relacji Bydgoszcz – Wągrowiec i wypływa na zwarty kompleks łąk i pastwisk. Na tym kompleksie w odległości około 220 m od wylotu kanału betonowego spod torów wpada do niej rów prowadzący wody z rejonu lasów państwowych Nadleśnictwa Bydgoszcz. Na dalszym odcinku rowu wpadają ścieki z Zakładów BELMA. Struga uchodzi do Kanału Bydgoskiego w obrębie dzielnicy Prądy w Bydgoszczy. Długość całej Strugi wynosi 4,2 km. Ujściowy odcinek na długości około 900 m od Kanału Bydgoskiego do ul. Nakielskiej przebiega przez tereny zabudowane domkami jednorodzinnymi. Posiada uregulowane koryto o szerokości 2,0 m i nachyleniu skarp 1:1,5. W rejonie dawnego młyna wodnego Prądy w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku istniał jeszcze staw młyński o charakterze jeziora o powierzchni około 4 ha, w wyniku spiętrzenia jej wód przez starą budowlę piętrzącą młyna. Po awarii w czasie wielkich opadów 1980 r. jaz uległ zniszczeniu, w następnych latach porósł olszyną. Od km 2,9 do wylotu z Przedsiębiorstwa PREFABET w Białych Błotach Struga została dodatkowo zabudowana sześcioma progami betonowymi o wysokości piętrzenia po 0,6 m. W odległości kilkuset metrów na kompleksie łąk i pastwisk do Strugi uchodzi rów melioracyjny z Nadleśnictwa Białe Błota, który jest jednocześnie odbiornikiem ścieków z budynków Nadleśnictwa. Rów jest ciekim melioracji szczegółowych o niewielkiej zlewni, prowadzi jednak stale wodę, nawet w okresach suszy hydrologicznej jego średnie przepływy wynoszą około 10 dm³/s. Całkowita powierzchnia zlewni hydrologicznej Strugi w jej ujściowym przekroju wynosi 13 km².

Brda o długości 249 km i powierzchni zlewni 4.660 km² jest lewobocznym dopływem Wisły. Rzeka uchodzi na jej 771,4 km. W granicach województwa znajduje się środkowy i dolny bieg Brdy. Rzeka posiada wyjątkowe walory krajobrazowe. Wysoko oceniane walory przyrodnicze zakwalifikowały zlewnię Brdy do sieci specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 - Bory Tucholskie. Ponadto Brda i jej dolina znalazły się w Natura 2000 Doliny Brdy i Stażki w Borach Tucholskich, jako obszar ochrony siedliskowej. Duże znaczenie gospodarcze ma jako źródło wody pitnej dla miasta Bydgoszczy. Ujęcie zlokalizowane jest w dzielnicy Czyżkówko na 15,6 km biegu rzeki. W roku 2014 pobierano średnio 34,6 tys. m³/d wody.

Rzeka jest również odbiornikiem ścieków z licznych oczyszczalni komunalnych położonych w zlewni. W dolnym odcinku do Brdy bezpośrednio odprowadzane są ścieki z oczyszczalni w Koronowie w ilości 3,3 tys. m³/d. W granicach województwa dla wód Brdy ustanowiono 3 jednolite części wód.

Wyniki badań laboratoryjnych – prowadzonych przez Centralne Laboratorium MWiK oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – wskazują, że pod względem chemicznym (dane na rok 2018) woda przy ujściu Brdy do Wisły ma I klasę czystości. Badania biologiczne, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 21 lipca 2016 r. kwalifikują miejski odcinek rzeki do II klasy czystości.

Noteć odwadnia południowo-zachodnią część województwa. Część dorzecza Noteci, poniżej miejscowości Występ oraz jezioro Gopło objęte są ochroną rezerwatową oraz obszarem Natura 2000. Długość cieku wynosi 391,3 km, a powierzchnia dorzecza 17 tys. km². Rzeka przepływa przez silnie zeutrofizowane jeziora: Gopło, Mielno i Wolickie. Połączona jest z Wisłą, Brdą i Wartą poprzez kanały: Warta-Gopło, Notecki, Bydgoski. Koryto rzeki jest uregulowane i wykorzystywane do żeglugi.

Noteć jest odbiornikiem ścieków z oczyszczalni w Kruszewicy w ilości – 3,2 tys. m³/d, Inowrocławia – 12,2 tys. m³/d, Łabiszyna – 580,8 m³/d i Nakła nad Notecią – 2,6 tys. m³/d. Rzeka jest również odbiornikiem podczyszczonych ścieków: z Inowrocławskich Zakładów Chemicznych „Soda Mątwy” S.A., „Janikosody” S.A. w Janikowie (grupa Ciech) oraz Lafarge Cement S.A. w Piechcinie.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW w Bydgoszczy rozpoczęło realizację zadania, polegającego na budowie przepławek dla ryb i innych organizmów wodnych przy 6 stopniach wodnych zlokalizowanych na rzece Noteci. Celem inwestycji jest udrożnienie rzeki Noteci (przywrócenie drożności morfologicznej) w kontekście osiągnięcia dobrego stanu i potencjału wód. Konieczność przywrócenia drożności morfologicznej wynika m.in. ze zaktualizowanego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Kotomierzycza jest lewobrzeżnym dopływem Brdy o długości 31,1 km. Przepływa ona w swym górnym biegu przez tereny rolnicze, które zostały zakwalifikowane jako obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego. W dolnym biegu rzeka przepływa przez obszary leśne, znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Brdy. Całkowita powierzchnia dorzecza Kotomierzyczy wynosi 230,1 km². Rzeka, ze względu na obiekt hydrotechniczny w miejscowości Bożenkowo, została zaliczona do cieków silnie zmienionych. Kotomierzycza stanowi jednolitą część wód.

W 2018r. prowadzono badania jakości wód Kotomierzyczy przy ujściu do Zbiornika Tryszczyń. W wyniku tych badań stwierdzono, że pod względem biologicznym, fizykochemicznym i biorąc pod uwagę stan ekologiczny wody rzeki klasyfikują się w III klasie czystości. Tylko pod względem oceny hydro morfologicznej odpowiadały II klasie czystości.

Krówka jest prawym dopływem Brdy i uchodzi do Zbiornika Koronowskiego. Całkowita jej długość wynosi 51,7 km i odwadnia 250,8 km². Obszar zlewni Krówki w całości znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rynny Jezior Byszewskich. Zagrożeniem dla stanu jakości wód Krówki jest rolniczy charakter zagospodarowania jej zlewni, w której ponad 80% użytkowania terenu zajmują grunty orne.

W 2017-2018r. nie prowadzono badań jakości wód Krówki. W 2013 roku monitoringiem operacyjnym objęto stanowisko zlokalizowane przy ujściu do Brdy w miejscowości Buszkowo (gmina Koronowo) na zamknięciu silnie zmienionej jednolitej części wód. Oznaczono dwa biologiczne wskaźniki jakości wód – indeks okrzemkowy - II klasa i makrobezkręgowce bentosowe – III klasa. Wskaźniki fizykochemiczne nie przekroczyły granic dla II klasy. W rezultacie wody oceniono w umiarkowanym potencjale ekologicznym, o czym zdecydował wynik MMI.

Porównując wartości średnioroczne z badaniami z 2012 roku stwierdzić należy, że rzeka utrzymała II klasę w zakresie parametrów fizykochemicznych. Natomiast potencjał ekologiczny obniżył się z dobrego do umiarkowanego.

Kanał Bydgoski jest śródlądowym szlakiem wodnym, stanowiącym część drogi wodnej Wisła - Odra. Jego długość wynosi 24,5 km. Zaliczany jest do II klasy drogi wodnej. Do dorzecza Brdy włączono odcinek od szczytowego stanowiska do połączenia z Brdą – to jest 8,8 km. Odcinek zachodni od Kanału Górnonoteckiego do Nakła (15,7 km) zaliczono do dorzecza Noteci.

Do roku 2012 głównymi bezpośrednimi źródłami zanieczyszczeń wód Kanału były ścieki odprowadzane przez oczyszczalnię na Osowej Górze oraz doprowadzane poprzez południowy dopływ Kanału - Strugę Młyńską ścieki z oczyszczalni Białe Błota. Obecnie ścieki z ww. oczyszczalni zostały podłączone do miejskiej sieci kanalizacyjnej i skierowane na oczyszczalnię „Fordon”.

Na jakość wód kontrolowanego odcinka Kanału, obok antropopresji, wpływa również bieżąca sytuacja hydrologiczna w zlewni Noteci. Niskie sumy opadów odnotowywane w ostatnich latach przyczyniają się do niedostatku wody, które ograniczają wymianę wody w Kanale, a tym samym zdolności neutralizacji wprowadzanych zanieczyszczeń.

W 2018 r. badania prowadzono w ramach monitoringu operacyjnego. Na stanowisku zlokalizowanym przed połączeniem się z wodami Brdy stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny Według danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska biorąc pod uwagę makrofity i elementy biologiczne wody Brdy pozostają w III klasie czystości.

3.2.1.2 Wody podziemne

Zasoby wód podziemnych powiatu bydgoskiego zalegają głównie w obrębie utworów czwartorzędowych. W przeważającej części terenu są to wody podziemne użytkowe, eksploatowane przez wodociągi ogólnowiejskie i zakładowe. Zalegają one w postaci śródglinowego poziomu wodonośnego w przedziale głębokości 40 – 60 m ppt. Tylko lokalnie (na terenie gmin Osielsko i Koronowo) jest eksploatowany poziom wód trzeciorzędowych, którego strop występujący na głębokości ponad 80 m.

Obszary o dużych zasobach wód podziemnych zostały na terenie Polski wydzielone w formie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, podlegających specjalnej ochronie. Część Gminy Koronowo i Sicienko obejmuje Zbiornik Międzymorenowy Byszewo - nr 132 obejmujący wody czwartorzędowe, zaś południowa część Gminy Osielsko i wschodnia Gminy Sicienko jest położona w obrębie Subzbiornika Bydgoszczy nr 140, wydzielonego dla wód trzeciorzędowych. Natomiast w podłożu geologicznym południowej części gminy Białe Błota oraz Gminy Nowej Wsi Wielkiej zalegają wody czwartorzędowe objęte Zbiornikiem Pradolina Toruń – Eberswalde nr 138.

W 2017 roku Państwowy Instytut Geologiczny w ramach monitoringu krajowego przeprowadził badania wód podziemnych z otworów położonych w powiecie bydgoskim, w gminach Nowa Wieś Wielka i Białe Błota. Na podstawie badań nie stwierdzono występowania wód podziemnych w I klasie czystości, a jedynie w przedziale klas II do V:

- III klasa – punkt nr 1948 – Brzoza, gm. Nowa Wieś Wielka,
- II klasa – punkt nr 2708 – Brzoza, gm. Nowa Wieś Wielka,
- IV klasa – punkt nr 1816 – Nowa Wieś Wielka, gm. Nowa Wieś Wielka,
- V klasa – punkt nr 1951 – Kruszyn Krajeński, gm. Białe Błota.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2016, poz. 85), klasy jakości I, II i III oznaczają dobry stan chemiczny, klasy IV i V – słaby stan chemiczny.

Wody najlepszej jakości pobrano z piezometrów znajdujących się na terenach leśnych, w Brzozie (punkt nr 2708).

3.2.2 Zużycie wody

Woda do celów użytkowych (komunalnych i na potrzeby przemysłu) na terenie powiatu bydgoskiego pozyskiwana jest z ujęć wód podziemnych i powierzchniowych (w Srebrnicy oraz Samociążku - gmina Koronowo).

Eksploatowane są głównie wody podziemne z utworów neogenu oraz sporadycznie z utworów paleogenu i kredowych. W zdecydowanej większości ujęć, wody muszą być uzdatniane z uwagi na zwiększoną zawartość związków żelaza i manganu.

W powiecie bydgoskim ujęcia wód są przede wszystkim eksploatowane na potrzeby lokalne. Wg danych GUS zużycie wody w powiecie bydgoskim w 2018 r. na potrzeby gospodarki i ludności wyniosło 9 071,9 dam³, a w 2017 r. to 8 534,1 dam³, w tym:

- przemysł: w 2018 r. 1 012, a w 2017 r. 850 dam³,
- eksploatacja sieci wodociągowej: w 2018 r. 5 925,9, a w 2017 r. – 5100,1 dam³,
- zużycie wody na 1 mieszkańca: w 2018 r. 77,8, a w 2017 r. 74,1 dam³.

Długość wodociągowej sieci w powiecie w 2018 r. wynosiła ok. 1 679,4 km, a podłączone było około 25 341 punktów, natomiast w 2017 r. długość wynosiła 1666,2 km, a podłączonych było 24 819 punktów.

3.2.3 Gospodarka ściekowa

Na terenie powiatu wytworzono rocznie około 1 082,0 dam³ w 2018 r. i około 1 060,0 dam³ w 2017r. ścieków przemysłowych, natomiast komunalnych 2 401,1 dam³ w 2018 r. i 2 392,8 dam³ w 2017r. Długość sieci kanalizacyjnej w 2018 r. wynosiła 638,8 km, a w 2017r. 620,9 km. Szacowana liczba osób podłączonych do sieci kanalizacyjnej w 2018 r. wynosiła około 65 483, natomiast w 2017 – 64 456.

Komunalne oczyszczalnie ścieków na terenie powiatu bydgoskiego:

- Oczyszczalnia w Wiskitnie (odbiornik – Brda),
- Oczyszczalnia w Koronowie (odbiornik – Brda),
- Oczyszczalnia Nowa Wieś Wielka - Dziemionna (odbiornik - Noteć),
- Oczyszczalnia w Brzozie (odbiornik – Noteć),
- Oczyszczalnia w Wojnowie (odbiornik – Brda).

Ponadto, ścieki z terenów niektórych gmin powiatu bydgoskiego trafiają do oczyszczalni ścieków w Bydgoszczy, którą zarządza Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy Sp. z o.o. Oczyszczalnia ścieków Fordon przyjmuje i oczyszcza ścieki dopływające z lewobrzeżnej części miasta Bydgoszczy z granicą podziału wzdłuż rzeki Brdy, jak

również z gminy Osielsko, gminy Dobrcz oraz gminy Dąbrowa Chełmińska. W lipcu 2010 roku zakończono proces inwestycyjny polegający na rozbudowie oraz modernizacji oczyszczalni. Podjęte działania pozwoliły zwiększyć jej przepustowość do 41 000 m³/d, a także zapewnić spełnienie wymagań Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 roku, dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Oczyszczalnia ścieków „KAPUŚCISKA”, oprócz ścieków z terenu miasta Bydgoszczy przyjmuje i oczyszcza ścieki dopływające z Solca Kujawskiego. Oczyszczalnia ma charakter oczyszczalni mechaniczno-biologicznej i jej przepustowość wynosi obecnie 71 880 m³/d.

3.2.4 Gospodarowanie i użytkowanie wodami powierzchniowymi

Wody powierzchniowe na terenie powiatu bydgoskiego wykorzystywane do nawodnienia, podlewania ogrodów działkowych, celów energetycznych, przeciw powodziowych i rekreacyjnych. Głównymi zbiornikami wykorzystywanymi rekreacyjnie są: Zalew Koronowski, Jezioro Jeziuckie, Jezioro Borówno oraz wody płynące: Wisła, Brda, Kanał Bydgoski. Energia elektryczna pozyskiwana jest z obiektów hydroenergetycznych, którymi są: hydroelektrownia w Samociążku oraz hydroelektrownia z zaporą w Trzszczyńce na Brdzie (gmina Koronowo), elektrownia w Bożenkowie (gmina Osielsko) na Kotmierzycy oraz w Lisim Ogonie i Łochowie - na Kanale Górnonoteckim (gmina Białe Błota).

3.3 Przyroda ożywiona i krajobraz (w tym ochrona przyrody)

Na terenie powiatu bydgoskiego wyróżniono wiele form ochrony przyrody począwszy od pojedynczych stanowisk pomników przyrody ożywionej i nieożywionej, po wielkoobszarowe tereny Natura 2000. Wśród zespołów przyrodniczych przeważają duże kompleksy leśne, ale także łąki, szuwary, łozowiska, grupy drzew i pojedyncze drzewa czy glazy narzutowe.

Do największych form ochrony przyrody na terenie powiatu bydgoskiego należą:

- obszary Natura 2000:
 - PLB040003 Dolina Dolnej Wisły,
 - PLH040003 Solecka Dolina Wisły,
 - PLH040011 Dybowska Dolina Wisły,
 - PLH300004 Dolina Noteci,
 - PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego,
 - PLH040029 Równina Szubińsko - Łabiszyńska,
 - PLH040020 Torfowisko Linie,
- Obszary chronionego Krajobrazu:
 - Wydm Kotliny Toruńsko – Bydgoskiej część wschodnia i zachodnia,
 - Łąki Nadnotecki,
 - Północnego Pasa Rekreacyjnego Miasta Bydgoszczy,
 - Zalewu Koronowskiego,
 - Rynny Jezior Byszewskich,
- Nadwiślański Park Krajobrazowy.

3.4 Warunki klimatyczne i stan powietrza atmosferycznego

Powiat bydgoski leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego, przejściowego od klimatu oceanicznego Europy Zachodniej do kontynentalnego Europy Wschodniej i Azji. Znaczne zróżnicowanie przestrzenne wykazują opady atmosferyczne.

Na obszarze powiatu przeważają wiatry z kierunków: zachodniego i południowo-zachodniego (ponad 40% częstości). Znaczny jest udział (ponad 10%) wiatrów wschodnich, przypadających głównie na miesiące zimowe. Charakterystykę warunków meteorologicznych dla terenu powiatu bydgoskiego pozyskuje się przede wszystkim ze stacji meteorologicznych oraz stacji opadowych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego (IMGW). Najbliższe ośrodki dla powiatu bydgoskiego to Bydgoszcz (Aleje Jana Pawła II, Lotniskowa Stacja Meteorologiczna), Koronowo i Chrzastowo (powiat nakielski). Wg danych IMGW najbliższa stacja klimatologiczna w oddziale poznańskim znajduje się w Kołudzie Wielkiej.

Teren powiatu znajduje się w strefie kujawsko-pomorskiej, dla której opracowano POP, ze względu na przekroczenia dopuszczalnych poziomów pyłu i substancji w powietrzu. Dla strefy kujawsko-pomorskiej w latach 2017-2018 obowiązywały Programy Ochrony Powietrza:

- 1 Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz poziomów docelowych dla arsenu i ozonu, który został przyjęty Uchwałą Nr XXX/537/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28.01.2013 r.;
- 2 Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz poziomu docelowego dla arsenu – aktualizacja – który został przyjęty na mocy Uchwały Nr XXVIII/494/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19.12.2016 r.;
- 3 Program ochrony powietrza dla 4 stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na przekroczenia wartości docelowych benzo(a)pirenu, który został przyjęty Uchwałą Nr XIX/349/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25.04.2016 r.;
- 4 Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomu docelowego i dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM 2,5, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/622/2017 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23.10.2017 r.

Dla strefy kujawsko-pomorskiej w latach 2017-2018 obowiązywały również plany działań krótkoterminowych, uchwalone Uchwałą Nr XXVIII/493/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2016 roku w sprawie określenia planu działań krótkoterminowych dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 w powietrzu.

W „Rocznej ocenie jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim” za rok 2018 zakwalifikowano powiat bydgoski do strefy kujawsko-pomorskiej. O zaliczeniu strefy kujawsko-pomorskiej a tym samym powiatu bydgoskiego do klasy C w 2018 r. oraz w latach poprzednich zdecydowały ponadnormatywne stężenia 24-godzinne pyłu zawieszonego PM 10 oraz średnie roczne stężenie benzo(a)pirenu.

Według danych WIOŚ w roku 2018 wyemitowano z terenu powiatu bydgoskiego 763,511 Mg pyłu PM 10 i 0,427 Mg Benzo(a)pirenu. W porównaniu do innych powiatów naszego województwa jest to drugi po powiecie świeckim tak wysoki wynik emisji.

Główny Urząd Statystyczny podaje tylko wartości stężeń zanieczyszczeń dla zakładów szczególnie uciążliwych. Stężenie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych na terenie powiatu w 2017 i 2018 roku przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 3.4-1 Zanieczyszczenia gazowe z zakładów szczególnie uciążliwych w powiecie bydgoskim

Lp.	Parametr	Wartości (t/rok)	
		2017	2018
1	2	3	4
1.	Ogółem	75 131	68 103
2.	Dwutlenek siarki	275	233
3.	Tlenki azotu	148	130
4.	Tlenek węgla	365	317
5.	Dwutlenek węgla	74 194	67 272
6.	Metan	0	0
7.	Podtlenek azotu	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jak wynika powyższej tabeli największy udział w zanieczyszczeniach gazowych ma dwutlenek węgla. Związane jest to szczególnie z niską emisją.

Tabela nr 3.4-2 Zanieczyszczenia pyłowe z zakładów szczególnie uciążliwych w powiecie bydgoskim

Lp.	Parametr	Wartości (t/rok)	
		2017	2018
1	2	3	4
1.	Ogółem	79	68
2.	Ze spalania paliw	74	63
3.	Cementowo - wapiennicze	0	0
4.	Krzemowe	2	2
5.	Nawozów sztucznych	0	0
6.	Środków powierzchniowo czynnych	0	0
7.	Węglowo-grafitowe, sadza	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na przestrzeni lat 2017-2018 ogólna ilość zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym uległa obniżeniu.

3.5 Warunki akustyczne

W powiecie bydgoskim emitowany hałas wiąże się przede wszystkim z:

- dużym natężeniem ruchu pojazdów, złym stanem nawierzchni oraz pojazdów,
- ruchem lotniczym od portu lotniczego w Bydgoszczy,
- transportem kolejowym, zwłaszcza relacji Bydgoszcz – Inowrocław,
- hałasem od działalności handlowo - usługowej i przemysłowej.

Poprawa jakości klimatu akustycznego w powiecie bydgoskim odbywa się poprzez:

- wspieranie realizacji inwestycji wpływających na zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego – budowa i przebudowa dróg, budowa ekranów akustycznych,
- wspieranie działań prowadzących do eliminacji bądź ograniczania emisji hałasu przemysłowego,
- monitorowanie używania sprzętu motorowodnego.

Podstawowym europejskim aktem prawnym regulującym zagadnienia związane z ochroną środowiska przed hałasem jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r., odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. U. WE L 189). Dyrektywa wprowadziła obowiązek m.in. opracowywania map akustycznych określonych obszarów oraz ustalenia i realizacji długofalowych programów ochrony przed hałasem. Ponadto, ww. akt prawny określił szczegółowe terminy realizacji powyższych wymagań oraz wprowadził regulacje związane z obowiązkiem przekazywania cyklicznych informacji o realizacji wyznaczonych zadań do Komisji Europejskiej.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XXXIV/611/13 z dnia 20 maja 2013 r., przyjął „Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż autostrady A-1 i linii kolejowych o obciążeniu ruchem większym od 30 000 przejazdów na rok na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne tj. przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu, określone wskaźnikami LDWN, LN na lata 2011-2015”, obejmujący m.in. tereny powiatu bydgoskiego.

3.6 Promieniowanie elektromagnetyczne

Do istotnych z punktu widzenia prawa ochrony środowiska źródeł emisji pól elektroenergetycznych zalicza się stacje i linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV (gmina Białe Błota, Koronowo) lub wyższym oraz instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Ponadto na terenie powiatu bydgoskiego znajdują się Radiowe Centrum Nadawcze Polskiego Radia w Solcu Kujawskim (moc nadajnika 1200 kW) oraz telewizyjna stację przekaźnikową w Trzeciewcu Radiowo Telewizyjne Centrum Nadawcze w Trzeciewcu (multipleks telewizji cyfrowej MUX1i MUX2 moc nadawania po 100 kW, programy radiowe po ok. 120 kW). Znaczna jest ilość stacji bazowych telefonii komórkowej.

Tabela nr 3.6-1 Przyjęte w latach 2017-2018 zgłoszenia instalacji emitujących PEM na terenie powiatu bydgoskiego

L.p. rok	Operator	Prowadzący instalację (nazwa, adres)	Adres zakładu, na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji, nr działki, obręb ewidencyjny	Miejscowość	Gmina	Rodzaj instalacji	Data rejestracji zgłoszenia
1	2	3	4	5	6	7	8
1 2017	Orange Polska S. A.	Orange Polska S.A, ul. Aleje Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	ul. Sosnowa 9, Białe Błota	Białe Nota	Białe Błota	(45747N!) LEMANS_LP_BIALEBLOTA (GBY_BIALEBLOT_BIALEBLOTA9)	24.02.2017
2 2017	Polkomtel Sp. z o. o.	Polkomtel Sp. z o. o., Ul. Konstruktorska 4, 02-673 Warszawa	dz. 264/6, ul. Akacyjowa 10, Lipniki, gmina Białe Błota	Lipniki	Białe Błota	BT41171 LIPNIKI 2	20.04.2017 06.06.2018
3 2017	Netia S.A.	Netia S.A., Ul. Poleczki 12 02-822 Warszawa	ul. Garbary 2, Solec Kujawski, obręb miasto Solec Kujawski	Solec Kujawski	Solec Kujawski	stacja radiolinii operatora Netia S.A. SOLIM00031	15.05.2017
4 2017	Netia S.A.	Netia S.A., Ul. Poleczki 12 02-822 Warszawa	ul. Piastów 7, Solec Kujawski, obręb miasto Solec Kujawski	Solec Kujawski	Solec Kujawski	radiolinia SOLIM00007	15.05.2017
5 2017	T-Mobile Polska S.A.	T-Mobile Polska S.A., Ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa	dz. nr 452/2 Mąkowsko, obręb Mąkowsko, gm. Koronowo	Mąkowsko	Koronowo	32429 (45536N!) GBY_KORONOWO_MPKOWARSKOPLK	18.07.2017
6 2017	T-Mobile Polska S.A.	T-Mobile Polska S.A., Ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa	ul. Kwiatowa 36, Łochowo, obręb Łochowo, gm. Białe Błota	Łochowo	Białe Błota	31580 (45357N!) GBY_BIALEBLOT_LOCHOWO	21.07.2017
7 2017	Orange Polska S. A.	Orange Polska S.A, ul. Aleje Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	dz. nr 666, Lipniki	Murowaniec	Białe Nota	(45850N!) LIPNIKI MOBIL (GBY_BIALEBLOT_LIPNIKIMOBIL)	22.08.2017
8 2017	Orange Polska S. A.	Orange Polska S.A, ul. Aleje Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Żołędowo, ul. Parkowa 4A	Żołędowo	Osielsko	(45886N!) LEMANS_LP_ŻOŁĘDOWO (GBY_OSIELSKO_ZOLEDOWO4)	17.10.2017
9 2017	P4 Sp. z o.o.	P4 Sp. z o. o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	ul. Bazowa	Dąbrowa Chełmińska	Dąbrowa Chełmińska	BYD2301_B	30.10.2017
10 2017	P4 Sp. z o.o.	P4 Sp. z o. o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Przyłubie	Przyłubie	Solec Kujawski	BYD2701_A	6.11.2017 25.03.2021
11 2017	Netia S.A.	Netia S.A., Ul. Poleczki 12 02-822 Warszawa	ul. Wspólna 33	Pawłówek	Siczenko	SICIM00002	27.11.2017

Tabela nr 3.6-1 Przyjęte w latach 2017-2018 zgłoszenia instalacji emitujących PEM na terenie powiatu bydgoskiego

L.p. rok	Operator	Prowadzący instalację (nazwa, adres)	Adres zakładu, na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji, nr działki, obręb ewidencyjny	Miejscowość	Gmina	Rodzaj instalacji	Data rejestracji zgłoszenia
1	2	3	4	5	6	7	8
12 2017	T-Mobile Polska S.A.	T-Mobile Polska S.A., Ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa	ul. Rzymska, dz. nr 1077/4	Solec Kujawski	Solec Kujawski	32354 (N!45510) GBY_SOLECKUJA RZYMSKA	29.12.2017 27.09.2019
1 2018	Orange Polska S. A.	Orange Polska S.A, ul. Aleje Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	ul. Słoneczna 21a, Osiesko	Osiesko	Osiesko	(45984N!) LEMANS_RYSTOR_OSIELSKO (GBY_OSIELSKO_OSIELSK021)	06.04.2018
2 2018	P4 Sp. z o.o.	P4 Sp. z o. o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	dz. nr 1077/4, 86-050 Solec Kujawski	Solec Kujawski	Solec Kujawski	BYD0306_A	20.04.2018
3 2018	P4 Sp. z o.o.	P4 Sp. z o. o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Makowiska 1, 86-050 Solec Kujawski	Makowiska	Solec Kujawski	BYD0304_A	16.07.2018
4 2018	T-Mobile Polska S.A.	T-Mobile Polska S.A., Ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa	AL Jana Pawła II 27, Koronowo	Koronowo	Koronowo	32427 (45526N!) GBY_KORONOWO_ALEJAJA27	08.08.2018
5 2018	Polkomtel Sp. z o. o.	Polkomtel Sp. z o.o. Ul. Konstruktorska 4, 02-673 Warszawa	dz. nr 224/2, Lisi Ogon	Lisi Ogon	Białe Błota	BT42548 BYDGOSZCZ LISI OGON	30.08.2018
6 2018	P4 Sp. z o.o.	P4 Sp. z o. o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	AL Jana Pawła II 27, Koronowo	Koronowo	Koronowo	BYD0204_A	13.11.2018
7 2018	T-Mobile Polska S.A.	T-Mobile Polska S.A., Ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa	dz. Nr 109/3	Nekla	Dobrcz	32434 (N!45573) GBY_DOBRCZ_NEKLA	11.12.2018
8 2018	Netia S.A.	Netia S.A., Ul. Poleczki 12 02-822 Warszawa	ul. Unii Europejskiej	Solec Kujawski	Solec Kujawski	radiolinia SOLIM00014	21.12.2018
9 2018	Netia S.A.	Netia S.A., Ul. Poleczki 12 02-822 Warszawa	ul. Toruńska 63 A	Solec Kujawski	Solec Kujawski	radiolinia SOLIM00015	21.12.2018
10 2018	Netia S.A.	Netia S.A., Ul. Poleczki 12 02-822 Warszawa	ul. Garbary 2 Solec Kujawski obręb miasto Solec Kujawski,	Solec Kujawski	Solec Kujawski	radiolinia SOLIM00001	21.12.2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy

W 2018 roku punkty pomiarowe PEM zlokalizowane były w Białych Błotach, Koronowie i Osielsku.

Tabela nr 3.6-2 Wyniki pomiarów PEM w 2018 roku

Lp.	Lokalizacja stacji	Typ obszar	Wyniki pomiarów [V/m]
1	2	3	4
1	Koronowo, ul. Pomianowskiego 1	Pozostałe miasta	0,26
2	Białe Błota, ul. Barycka 1	Tereny wiejskie	0,47
3	Osielsko, ul. Porzeczkowa		0,24

Źródło: Wyniki pomiarów monitoringowych pól elektromagnetycznych w 2018 roku, GIOS

Pomimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku w powiecie bydgoskim. W punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie powiatu w roku 2018 nie stwierdzono przekroczeń normy promieniowania elektromagnetycznego wynoszącej 7 V/m.

Ochrona przed nadmiernym promieniowaniem polega przede wszystkim na prowadzenie monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz monitorowanie przestrzegania zasad ochrony ludzi przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych w planowaniu przestrzennym w odniesieniu do terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności.

3.7 Awarie przemysłowe

W powiecie bydgoskim poważne awarie mogą wystąpić w związku z:

- transportem rurociągami dalekosiężnymi substancji ropopochodnych rurociągiem finalnym Płock – Nowa Wieś Wielka – Rejowiec (gmina Nowa Wieś Wielka),
- transportem drogowym i kolejowym substancji niebezpiecznych,
- magazynowaniem i stosowaniem w instalacjach technologicznych substancji niebezpiecznych,
- magazynowaniem i dystrybucją produktów ropopochodnych,
- niewłaściwym postępowaniem z odpadami zawierającymi substancje niebezpieczne.

Również nagromadzenie i stosowanie w licznych zakładach pracy województwa substancji niebezpiecznych – głównie chloru, amoniaku, fosgenu, dwutlenku siarki, produktów destylacji ropy naftowej, etanolu, gazu płynnego propanbutan są potencjalnymi źródłami poważnych awarii.

Na terenie powiatu bydgoskiego do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii należy „Operator Logistyczny Paliw Płynnych” Sp. z o.o. Baza Paliw Nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej.

4. Omówienie stanu realizacji przyjętych w Programie celów i działań ekologicznych w powiecie bydgoskim

4.1 Zasoby wodne i gospodarka wodno-ściekowa

Starostwo powiatowe w Bydgoszczy w 2017 r wydało 106 pozwoleń wodnoprawnych i przeprowadziło jedną kontrolę w zakresie wypełnienia zapisów pozwoleń wodnoprawnych. Od 1 stycznia 2018 (po zmianie Ustawy Prawo Wodne) zadania w tym zakresie nie są realizowane przez Starostę.

• Białe Błota

2017-2018

- Projekt budowlany modernizacji i rozbudowy stacji uzdatniania wody (SUW) w miejscowości Ciele,
- Projekt robót geologicznych na wykonanie dwóch dodatkowych studni dla SUW w Cielu (rozbudowa ujęcia wody),
- Projekt budowlany magistrali i sieci wodociągowej dosyłowej do Przyłęk,
- Projekt rozbiórki obiektów po nieczynnej oczyszczalni ścieków,
- Koncepcja i projekt budowlany zagospodarowania terenu po oczyszczalni ścieków”,
- Koncepcja i projekt budowlany modernizacji głównej przepompowni ścieków i obiektów technologicznych,
- Projekt organizacji ruchu dla budowy magistrali wodociągowej o długości 11 km z SUW w m. Ciele do Łochowa,
- Kontrola nieruchomości na terenie Gminy pod kątem gospodarki wodno-ściekowej.

• Dąbrowa Chełmińska

2017 r.

Udzielono dofinansowania dla 1 osoby fizycznej na wybudowanie przydomowej oczyszczalni ścieków (Otowice) – kwota dofinansowania 1 500,00 zł. W budżecie przeznaczono na ten cel 10 000,00 zł.

2018 r.

- opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową na budowy nowej Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Nowy Dwór i sieci wodociągowej na os. Las Mariański w Nowym Dworze;
- budowa wodociągu na ul. Linie w Dąbrowie Chełmińskiej – 0,3 km – 20 000,00 zł (opracowanie dokumentacji i zakup materiału);
- budowa wodociągu na ul. Nowej w Dąbrowie Chełmińskiej – 0,16 km;
- budowa wodociągu na ul. Targowej w Dąbrowie Chełmińskiej – 0,06 km
- budowa wodociągu w m. Czarże (opracowanie dokumentacji i zakup materiału);
- budowa wodociągu na ul. Sosnowej w Wałdowie Królewskim (opracowanie dokumentacji i zakup materiału);
- budowa wodociągu na ul. Podgórnej w Gzinie; długość 0,15 km.
- monitoring jakości wód,
- dofinansowano 3 wnioski na zakup i montaż przydomowych oczyszczalni ścieków (Dąbrowa Chełmińska, Czarże, Wałdowo Królewskie).

• Koronowo

2017-2018

Wyłonienie wykonawców, w celu opracowania analiz ryzyka dla ujęć wód podziemnych zlokalizowanych na terenie Gminy Koronowo

• Osielsko

2017-2018

- zostały stworzone warunki do szerokiego korzystania z wód (rekreacja, energetyka) w Bożenkowie.
- sukcesywnie były budowane i modernizowane sieci wodociągowe.
- dalsza budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz modernizacja istniejącej sieci.
- kontynuacja działań kontrolnych w zakresie przeciwdziałania odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód lub do ziemi.

Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Żołędowie jako eksploatator sieci wodociągowo-kanalizacyjnych w gminie zakładał na terenach nieruchomości oddzielne wodomierze do podlewania ogrodów.

- **Sicienko**

2017-2018

W latach 2017 – 2018 w gminie Sicienko nie były prowadzone działania z zakresu kształtowania zasobów wodnych i gospodarki wodno-ściekowej.

- **Dobrcz**

2017 r.

b.d.

2018 r.

- wykonanie dokumentacji projektowej na rozbudowę sieci wodociągowej w Nekli,
- wykonanie rozbudowy wodociągu w Nekli,
- wykonanie rozbudowy wodociągu Siemno ul. Żytnia,
- modernizacja stacji wodociągowej w Kotomierzu,
- usługi geologiczne w ujęciach wody w Wudzyńcu, Kotomierzu i Trzeciewcu ,
- wykonanie nasadzeń w strefie ochronnej SUW.

- **Solec Kujawki**

2017-2018

W celu wyeliminowania zanieczyszczania wód powierzchniowych ściekami konsekwentnie realizowany był „Program gospodarki wodno – ściekowej na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski”.

Systemem kanałów deszczowych zbierane są wody opadowe z utwardzonych ciągów komunikacyjnych oraz terenów przyległych miejskich i przemysłowych. Zebrane ścieki opadowe są podczyszczane i poprzez istniejące rowy odprowadzane do Wisły.

- **Nowa Wieś Wielka**

2017 r.

- zbiorcza sieć wodociągowa - nowe odcinki 16,71 km, podłączenie budynków - sieć wodociągowa 35 szt., sieć kanalizacyjna 25 szt.

2018 r.

- zbiorcza sieć wodociągowa 2,09 km, zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej 0,3 km; podłączenie budynków do sieci wodociągowej 50 szt., do sieci kanalizacyjnej 8 szt.

4.2 Ochrona gleb i racjonalne wykorzystanie zasobów kopalin

W roku 2017 na terenie powiatu bydgoskiego zrehabilitowano łącznie 4,55 ha i wydano 5 decyzji w sprawie rekultywacji, 2018 – 6,87 ha i 8 decyzji.

W roku 2017 pobrano 8 prób gleby (osoba prywatna), 10 prób gleby z terenów przyległych do EC Koronowo, 12 prób wody z terenu stacji paliw w miejscowości Brzoza, Makowiska, Trzeciewiec i Białe Błota, 2018 - pobrano 9 prób gleby i 18 prób wody z terenu skażonego rtęcią w miejscowości Makowiska oraz 12 prób wody z terenu stacji paliw w Trzeciewcu, Makowiskach, Brzozie i Białych Błotach.

W ramach ochrony powierzchni ziemi, w 2017 roku przeprowadzono obserwacje monitoringowe 19 terenów osuwiskowych i 6 terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, zaś w 2018 roku zinventaryzowano 8 terenów osuwiskowych i 9 terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi w strefie zboczowej Rynny Jezior Byszewskich.

Starosta Bydgoski w 2017 roku wydał decyzje zezwalające na wyłączenie gruntów szczególnie chronionych z produkcji rolniczej dla 9,32 ha, 2018 – 9,26 ha.

W 2018 roku utworzono rejestr terenów historycznie zanieczyszczonych.

W latach 2017 – 2018 były prowadzone prace rekultywacyjne – ochrona powierzchni ziemi i gleb, na terenach po eksploatacji złóż:

- GZIN II i GZIN III gm. Dąbrowa Chełmińska,
- KORONOWO – PRZYRZECZE I gm. Koronowo,
- ZIELONKA i LISI OGON gm. Białe Błota,
- Makowiska III gm. Solec Kujawski

oraz terenów zdegradowanych działalnością inna niż górnicza w miejscowościach: Strzelce Dolne gm. Dobrcz, Lisi Ogon Łochowo, Łochowice, Murowaniec, Kruszyn Kraj. gm. Białe Błota, Wiskitno i Łąsko Małe gm. Koronowo oraz teren po byłej „Nasycalni” w Solcu Kujawski.

Ponadto w 2017 – 2018 roku trwały prace rekultywacyjne terenu zamkniętego gminnego składowiska odpadów w Trzemiętówku gm. Sicienko.

W latach 2017-2018 na terenie powiatu bydgoskiego w zakresie kopalin wykonano następujące działania:

2017 r.

- wydano 1 koncesję na wydobycie złóż,
- przeprowadzono 4 kontrole nad robotami i pracami geologicznymi

2018 r.

- wydano 2 koncesje na wydobycie złóż,
- przeprowadzono 4 kontrole nad robotami i pracami geologicznymi

Gmina Solec Kujawski w 2018 r. prowadziła kontrole z zakresu posiadanych pozwoleń przez podmioty eksploatujące kopaliny, w kierunku ewentualnej eliminacji nielegalnej eksploatacji kopalin.

4.3 Gospodarka odpadami

W latach 2017-2018 Starosta Bydgoski wydał 14 decyzji administracyjnych w zakresie pozwoleń na wytwarzanie odpadów w ramach instalacji, w trybie przepisów ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska. Wydano również łącznie 27 decyzji administracyjnych w zakresie zezwoleń na gospodarowanie odpadami (zbieranie i przetwarzanie odpadów) w trybie przepisów ustawy z dnia 14.12.2012 r. o odpadach.

W latach 2017-2018 prowadzono 6 postępowań administracyjnych związanych z kontrolą funkcjonowania podmiotów prowadzących działania w zakresie gospodarowania odpadami.

• Białe Błota

2017-2018

Działania dotyczące gospodarki odpadami były realizowane na podstawie celów zawartych w „Programie Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015 dla Gminy Białe Błota”.

• Dąbrowa Chełmińska

2017 r.

Dofinansowano 5 wniosków na usunięcie i utylizację wyrobów zawierających azbest. Kwota przyznanego dofinansowania 9 232,00 zł

2018 r.

Udzielono dofinansowania dla 7 osób fizycznych na usunięcie wyrobów zawierających azbest pochodzących z wymiany pokryć dachowych.

Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest – 23,670 Mg.

Monitoring zrehabilitowanego składowiska odpadów komunalnych w Boluminie wg harmonogramu badań poeksploatacyjnych składowiska

Firma Remondis w ramach umowy zapewniła pojemniki na odpady zbierane w sposób zmieszany oraz worki na odpady zbierane w sposób selektywny (3 frakcje): worek koloru żółtego (tworzywa sztuczne, makulatura, opakowania wielomateriałowe, metale), worek koloru zielonego (szkło białe i kolorowe), worek koloru brązowego (odpady biodegradowalne) tylko w przypadku braku kompostownika na nieruchomości. Do odbioru odpadów zmieszanych stosowane są pojemniki o pojemności nie mniejszej niż 120 l, wielkości pojemników dostosowane są do liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość. Przy czym wielkość pojemnika może ulec zmianie na pisemny uzasadniony wniosek właściciela nieruchomości. Worki na odpady segregowane dostarczane są przez firmę odbierającą w/w odpady w ilości nie mniejszej niż liczba odebranych z gospodarstw domowych. Na terenie Gminy Dąbrowa Chełmińska od stycznia 2017 r. działa stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zwanym dalej PSZOK zlokalizowanym w Dąbrowie Chełm. przy ul. Bazowej 6. PSZOK przyjmuje nieodpłatnie selektywnie zebrane odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych wytworzone wyłącznie przez osoby fizyczne będące mieszkańcami gminy Dąbrowa Chełmińska, objętego systemem gospodarki odpadami.

• Koronowo

2017 r.

b.d.

2018 r.

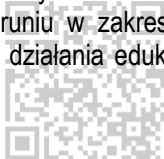
Oddanie do użytku drugiego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych; całkowity koszt - 844 517,34 zł, w tym dofinansowanie 580 995,31 zł.

• Osielsko

2017-2018

W latach 2017-2018 gmina kontynuowała wdrażanie systemu selektywnej zbiórki odpadów.

Gmina korzystała ze środków WFOŚiGW w Toruniu w zakresie dofinansowania usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Prowadzone były szerokie działania edukacyjne na temat postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów i ich selektywna zbiórka.

• Sicienko

2017-2018

- Do końca marca każdego roku były sporządzane sprawozdania w zakresie odbierania odpadów komunalnych do Urzędu Marszałkowskiego;
- W gminie Sicienko został wdrożony nowy system gospodarowania odpadami.
- Przedsiębiorcy z terenu Gminy Sicienko zawierają indywidualne umowy na wywóz odpadów komunalnych.
- Na terenie Gminy Sicienko zbierane są takie frakcje odpadów komunalnych jak: papier i tektura, plastik, metal, szkło, odpady BIO, trzy razy w roku prowadzone są obwoźne zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z przed nieruchomości. Odpady komunalne (zmieszane) z terenu Gminy Sicienko są przekazywane do Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ZTPOK); Mieszkańcy indywidualnie zaopatrują swoją nieruchomość w pojemniki na odpady zmieszane, worki na segregację dostarcza P.U.K. „Corimp”; Odpady budowlane odbierane są w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) Wojnowo w ilości 1 m³ na rodzinę;
- Rekultywacja składowiska na cele przyrodnicze w miejscowości Trzemiętówko została zakończona;
- Na bieżąco prowadzone są działania kontrolne;
- Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy wyniósł kolejno: 69,856 Mg; 162,098 Mg. Na bieżąco wpływają wnioski od mieszkańców gminy na w/w zadanie. Program usuwania azbestu trwa do 2032 roku.
- Wystawienie stanowiska na Dożynkach gminnych promującego zasady segregowania odpadów komunalnych, poprzez rozdawanie ulotek informacyjnych oraz tematycznych gadżetów oraz promowanie segregacji poprzez rozwożenie ulotek bezpośrednio do posesji mieszkańców.

• Dobrcz

2017 r.

- Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Dobrcz.

2018 r.

- Usuwanie azbestu - Unieszkodliwienie 172 Mg azbestu z terenu gminy Dobrcz
- Wykonanie dokumentacji projektowej PSZOK w Kusowie.

• Solec Kujawski

2017 r.

- Wprowadzono system powiadomień SMS-owych skierowanych do właścicieli nieruchomości, przypominających o zbliżających się terminach płatności za odpady komunalne. W treści zawierano dodatkowo hasła o charakterze ekologicznym.
- Przygotowano wydawnictwo ekologiczne w formie komiksu pt. „Dinozaur Soluś uczy segregować śmieci”, którego celem była edukacja w sposób obrazowy, zarówno dorosłych i dzieci, jak segregować odpady komunalne.
- Zorganizowanie konkursu pt. "Odzyskujemy plastikowe nakrętki" ogłoszonego przez Burmistrza Solca Kujawskiego i Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. skierowanego do przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjum.
- Przeprowadzenie akcji "Sprzątanie Świata" z udziałem uczniów soleckich szkół i przedszkoli. Podczas akcji zebrano 0,56 Mg odpadów komunalnych.

2018 r.

- Montaż Miejskiego Punktu Zbiórki Elektroodpadów przy ul. 23 Stycznia 14A w Solcu Kujawskim: nowoczesnego urządzenia mającego wydzielone przestrzenie przeznaczone na gromadzenie poszczególnych frakcji elektroodpadów: żarówek, baterii, telefonów, ładowarek, płyt cd, tonerów. Instalacja posiada dużą powierzchnię reklamową wykorzystaną na funkcję informacyjno-edukacyjną. Sygnalizuje wśród mieszkańców problem jakim jest potrzeba segregacji elektroodpadów. Miejski Punkt Elektroodpadów jest usytuowany w miejscu łatwo dostępnym, o dużym natężeniu ruchu pieszych, co wpływa na ideę propagowania świadomości ekologicznej.
- Przeprowadzenie akcji „Sprzątanie Świata” z udziałem uczniów soleckich szkół i przedszkoli. Podczas akcji zebrano 0,89 Mg odpadów komunalnych.
- Zorganizowanie konkursu pt. „Odzyskujemy plastikowe nakrętki” ogłoszonego przez Burmistrza Solca Kujawskiego i Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. skierowanego do przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjum.

• Nowa Wieś Wielka

2017-2018

Zadanie ciągle usuwanie azbestu z terenu gminy. Usunięto: w 2017 r. - 56,35 Mg, natomiast w 2018 r. 93,833 Mg.

4.4 Przyroda i krajobraz

Łączna powierzchnia wszystkich lasów na terenie powiatu bydgoskiego wynosi ok. 58 000 ha, co stanowi ok. 40% powierzchni całkowitej powiatu. Według dostępnych źródeł informacji ok. 2 800 ha stanowią lasy prywatne, w których nadzór nad gospodarką leśną na zlecenie starosty prowadzą nadleśniczy nadleśnictw: Bydgoszcz, Cierpiszewo, Solec Kujawski, Różanna, Toruń i Żołędowo. Pozostała, zdecydowanie większa powierzchnia stanowi własność skarbu państwa w zarządzie PGL LP. Gospodarka leśna w lasach prowadzona jest przy pomocy operatorów urzędu lasu. Przepisy ustawy o lasach przewidują wykonanie następujących operatorów:

- planów urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność skarbu państwa,
- uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;
- inwentaryzacji stanu lasów dla lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, niestanowiących własności Skarbu Państwa.

Powyższe operaty urzędzenia lasu zawierają między innymi następujące informacje: powierzchnie poszczególnych drzewostanów, gruntów przejściowo pozbawionych roślinności leśnej, a także gruntów przeznaczonych do zalesienia, informacje dotyczące gatunku głównego, jego wieku i bonitacji, miąższości i zadrzewieniu drzewostanu, o siedliskowym typie lasu i typie drzewostanu, informacje o wskazaniach z zakresu gospodarki leśnej dotyczących użytkowania rębного, zwłaszcza z zakresu przebudowy drzewostanów, użytkowania przedrębного oraz odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu, określanych szacunkowo z uwzględnieniem warunków obowiązujących przy sporządzaniu uproszczonego planu urzędzenia lasu, informacji o kategorii ochronności w przypadku lasu ochronnego.

W ramach prowadzonego nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności skarbu państwa nadleśniczowie nadzorują m. in. wykonywanie odnowień drzewostanów na powierzchniach zrębów, wykonywanie przebudowy drzewostanu, który nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej.

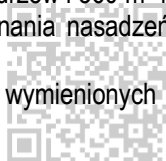
Starosta Bydgoski corocznie przeprowadza również kontrole wykonywania zadań z zakresu gospodarki leśnej, jakie są ustalone w operatach uproszczonych planów urzędzenia lasu.

W roku 2017 przeprowadzono 30 takich kontroli, a w roku 2018 takich kontroli było 9.

Poza prowadzeniem działań z zakresu gospodarki leśnej, Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy realizuje również działania związane z wycinką drzew oraz wykonywaniem nasadzeń zastępczych, a także w zakresie rejestracji zwierząt tzw. „egzotycznych”. I w tym zakresie:

2017 r.

- uzyskano 7 opinii dotyczących usunięcia drzew i krzewów z terenu Zespołu Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą,
- dokonano nasadzeń 140 szt. drzew w pasach drogowych dróg powiatowych (gmina Dobrcz - 60 szt., gmina Koronowo – 80 szt.)
- wydano decyzje zezwalające na usunięcie 1387 drzew i 360 m² krzewów,
- wydano 136 decyzji zobowiązujących do wykonania nasadzeń zastępczych i przeprowadzono 8 kontroli w tym zakresie,
- dokonano rejestracji 26 szt. zwierząt gatunków wymienionych w załączniku A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r.

2018 r.

- uzyskano 12 opinii dotyczących usunięcia drzew i krzewów z terenu Zespołu Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą,
- wydano decyzje zezwalające na usunięcie 2088 drzew i 8870 m² krzewów,
- wydano 39 decyzji zobowiązujących do wykonania nasadzeń zastępczych i przeprowadzono 6 kontroli w tym zakresie,
- dokonano rejestracji 16 szt. zwierząt gatunków wymienionych w załączniku A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r.

- **Białe Błota**

2017-2018

Bieżący monitoring stanu pomników przyrody na terenie gminy.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2017-2018

- monitoring przyrodniczy pomników przyrody oraz innych form ochrony przyrody - uchwalanie oraz znoszenie form ochrony przyrody.
- uwzględnianie uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych w planowaniu nowych nasadzeń na terenach gminnych
- zgodnie z wydanymi Decyzjami Starosty Bydgoskiego. Wykonywanie dalszych nasadzeń drzew na terenach gminnych.

- **Koronowo**

2017-2018

Pomniki przyrody podlegają ochronie i konserwacji, w ramach tego zadania wykonano ekspertyzę dendrologiczną drzewa gatunku dąb szypułkowy ustanowionego pomnikiem przyrody.

- **Osielsko**

2017-2018

Zadania w zakresie zachowania wysokich walorów przyrodniczo – krajobrazowych oraz zachowania różnorodności biologicznej realizowano szczególnie poprzez:

- dostosowanie reżimów ochronnych na obszarach chronionych do potrzeb ochronnych przyrody i krajobrazu oraz do zamierzeń rozwoju społeczno – gospodarczego,
- intensyfikację wdrażania i promocji programów rolno – środowiskowych,
- aktualizowanie rejestru pomników przyrody i użytków ekologicznych,
- kontrolę przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystania jej zasobów poprzez kontrolę realizacji decyzji na usunięcie drzew i krzewów.

Prowadzono także współpracę z Nadleśnictwem Żołędowo w zakresie poprawy stanu zanieczyszczonych cennych przyrodniczo ekosystemów, zwłaszcza dolin rzecznych oraz siedlisk, w tym wodno-błotnych i leśnych poprzez wspólne spotkania i uzgodnienia. Przekazywano dane, np. wykazu pomników przyrody i programu ochrony środowiska zainteresowanym osobom.

Na terenie gminy realizowane było także zalesianie prowadzone przez indywidualnych gospodarzy. Ograniczono w nasadzeniach gatunek sosny na rzecz gatunków liściastych. Zadrzewienia były wprowadzane zgodnie planami zagospodarowania przestrzennego. Lasy były udostępniane racjonalnie do celów rekreacyjnych.

- **Siczenko**

2017-2018

Gmina Siczenko w latach 2017-2018 nie prowadziła działań związanych z ochroną przyrody i krajobrazu.

- **Dobrcz**

2017-2018

Podcinka pomników przyrody na terenie gminy Dobrcz,

Wykonanie oprysków likwidacją barszczu Sosnowskiego na terenie gminy.

- **Solec Kujawki**

2017 r.

b.d.

2018 r.

- opracowano plan nasadzeń kwiatów w wyniku, którego kwiatami jednorocznymi obsadzono donice i rabaty kwiatowe w ilości: 9 207 szt. kwiatów.
- w ramach zagospodarowania zielenią opracowano i wykonano plan nasadzeń:
 - zagospodarowano drugą część parkingu przy ulicy Garbary, gdzie łącznie założono 2 500 m² trawnika, posadzono 14 szt. drzew liściastych, 594 szt. krzewów liściastych,
 - na zieleńcu przy ulicy Leśnej oraz na rondzie im. A. Nawrockiego wymieniono 6 500 szt. roślin cebulowych oraz 790 szt. bylin – koszt zakupu materiału i posadzenia + roboty agrotechniczne,
 - na zieleńcu w Parku Miejskim przy ulicy Sportowej posadzono wokół miejsca przeznaczonego pod figurkę „Bractwa Kurkowego” 4 szt. drzew iglastych, 42 szt. krzewów liściastych, 19 szt. krzewów iglastych,
 - w pasie drogowym ulicy Prostej posadzono 207 szt. krzewów liściastych – koszt zakupu materiału i posadzenia + roboty agrotechniczne,
- przeprowadzono akcję zwalczania szrotówka kasztanowcowiaczka poprzez 3-krotne założenie pułapek lepowych na drzewach kasztanowca rosnących na terenach publicznych. Koszt łączny zabiegów wyniósł – 7 290,00 zł. Zabiegiem objęto 81 szt. drzew kasztanowca. Poza tym właścicielom drzew kasztanowców na gruntach prywatnych przekazano w sumie – 31 kompletów pułapek feromonowych do samodzielnego montażu.
- Wykonano zabieg konserwacyjny na 2 pomnikach przyrody – dęby szypułkowe rosnące na terenie Nadleśnictwa Cierpiszewo w Gminie Solec Kujawski.

- **Nowa Wieś Wielka**

2017-2018

- ochrona i konserwacja pomników przyrody - zadanie ciągle, doraźnie.

4.5 Ochrona powietrza i zmiany klimatu

W latach 2017-2018, w ramach zadań określonych w „Programach ochrony powietrza”, obowiązujących na terenie strefy kujawsko – pomorskiej; Starostwo Powiatowe zrealizowało m.in. następujące działania:

- W zakresie modernizacji ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej – w roku 2017 dokonano modernizacji kotłowni w Zespole Szkół Agro-Ekonomicznych w Karolewie, w tym:
 - Budowę kotłowni o mocy 114 kW opalanej gazem ziemnym (sieciowym) i instalacji grzewczej w sali gimnastycznej wraz z zapleczem w Zespole Szkół Agro-Ekonomicznych w Karolewie w ramach remontu kapitalnego sali gimnastycznej.
 - Ogrzewanie centralne sali dydaktycznej nr 25 (tzw. sala audio) – zainstalowano kocioł gazowy na gaz ziemny 25 kW oraz instalację centralnego ogrzewania,
- W zakresie działań związanych z termomodernizacją budynków pełniących funkcje społeczne, w roku 2018 zrealizowano zadania w zakresie termomodernizacji budynków, o łącznej powierzchni 2267,55 m², w tym:
 - termomodernizacja budynku warsztatów szkolnych przy Zespole Szkół Zawodowych im. Gen. Stanisława Maczka, ul. Dworcowa 53, 86-010 Koronowo. Powierzchnia użytkowa budynku warsztatów szkolnych: 711,9 m². Zadanie obejmowało docieplenie ścian fundamentowych, cokołu i ścian zewnętrznych, wymianę instalacji centralnego ogrzewania,
 - wykonanie termomodernizacji budynku szkolnego „C” przy Zespole Szkół Zawodowych im. Gen. Stanisława Maczka, ul. Dworcowa 53, 86-010 Koronowo. Powierzchnia użytkowa budynku szkolnego „C”: 912,25 m². Zadanie obejmowało docieplenie ścian zewnętrznych, docieplenie stropodachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji centralnego ogrzewania,
 - wykonanie termomodernizacji budynku szkolnego „A” przy Zespole Szkół Zawodowych im. Gen. Stanisława Maczka, ul. Dworcowa 53, 86-010 Koronowo. Powierzchnia użytkowa budynku szkolnego „A”: 643,4 m². Zadanie obejmowało docieplenie ścian zewnętrznych, docieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją budynku, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji centralnego ogrzewania.

W zakresie budowy, bieżących remontów i modernizacji dróg powiatowych, zrealizowano następujące zadania:

- Zrealizowano budowę nowych dróg o łącznej długości 3,22 km.
- Łączna długość dróg rozbudowanych, modernizowanych i remontowanych – w 2017 r.: 17,67 km, natomiast w 2018 r.: 2,997 km.
- Zrealizowano budowę obiektu inżynierskiego – mostu wraz z drogami dojazdowymi, w ramach rozbudowy drogi powiatowej nr 1514C Mąkowsko – Sokole Kuźnica – Koronowo w Krówce Leśnej.

Łączne koszty poniesione przez Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy na zadania związane z remontami i modernizacją dróg powiatowych wyniosły w roku 2017 – 5 861 666,09 zł, a 2018 r. – 18 076 753,78 zł.

Prowadzono bieżące kontrole stacji diagnostycznych na terenie powiatu (kontrola prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów): ilość działań zakładanych do zrealizowania na przestrzeni roku (ilość przeprowadzonych kontroli) – w 2017 r. – 18 kontroli, w 2018 r. – 18 kontroli.

W ramach zadania związanego z tworzeniem ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego, w roku 2018 zrealizowano zadania związane z budową 7,76 km ścieżek rowerowych (zadania związane stricte z budową ścieżek) + 3,397 km (budowa ścieżek realizowana przy okazji budowy lub rozbudowy dróg). W roku 2017 nie realizowano ścieżek rowerowych.

W ramach działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza w roku 2017 zrealizowano dwa zadania:

- prelekcję dotyczącą Programów Ochrony Powietrza obowiązujących aktualnie na terenie powiatu bydgoskiego w ramach Szkolenia Sołtysów

oraz

- opracowano i rozpropagowano ulotkę informacyjną dotyczącą zagadnień ochrony powietrza atmosferycznego, skierowaną do dzieci i młodzieży, ze szkół na terenie powiatu bydgoskiego.

Łączne koszty działań związanych z realizacją założeń opisanych w Programach Ochrony Powietrza za lata 2017-2018 wyniosły 30 813 070,49 zł.

W latach 2017 – 2018 przeprowadzono 5 postępowań administracyjnych, których przedmiotem było sprawdzenie przestrzegania przez podmioty gospodarcze zapisów zawartych w udzielonych pozwoleniach emisyjnych oraz przestrzeganie przepisów w zakresie ochrony powietrza. W tym okresie wydano łącznie 14 decyzji na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza oraz przyjęto 10 zgłoszeń instalacji w zakresie emisji gazów i pyłów.

- **Białe Błota**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Białe Błota nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2017-2018

- wymiana źródeł ciepła w 10 budynkach społeczeństwa na terenie Gminy Dąbrowa Chełmińska,
- modernizacja i remont obiektów świetlicowych – wymiana okien - świetlica Gzin.

- **Koronowo**

2017-2018

- doraźne, interwencyjne wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej.

- **Osielsko**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Osielsko nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości powietrza.

- **Sicienko**

2017 r.

„Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku Szkoły Podstawowej w Strzelewie gm. Sicienko”.

2018 r.

„Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku Szkoły Podstawowej w Samsiecznie”.

- **Dobrcz**

2017 r.

- wymiana kotła c.o. oraz osprzętu w budynku komunalnym w Trzebieniu,
- zakup i montaż 6 lamp solarnych do oświetlenia ulicznego w Dobrczu, Nekli, Trzeciewcu, Wudzyńku.

2018 r.

- zakup 10 lamp solarnych Dobrcz,
- w ramach realizacji programu EkoPiec realizowanego przy wsparciu finansowym WFOŚiGW w Toruniu wymieniono 15 źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gminy Dobrcz.

- **Solec Kujawki**

2017-2018

EDUKACJA:

- prowadzenie akcji edukacyjnej wśród mieszkańców o problemie zanieczyszczenia powietrza na zebraniach z mieszkańcami,
- zamieszczanie ogłoszeń o tematyce ekologicznej w miejscach ogólnie dostępnych (Soleckie Wiadomości z Ratusza, strona internetowa www.soleckujawski.pl i BIP Miasta i Gminy Solec Kujawski),
- wydano Komiks pt. „Jak dinozaur Soluś troszczył się o środowisko”, książki zostały przekazane dzieciom w Szkołach i Przedszkolach na terenie Gminy Solec Kujawski,
- informowanie mieszkańców o racjonalnym korzystaniu z energii cieplnej (zamykanie drzwi wejściowych, odpowiednie korzystanie z zaworów termostatycznych),
- interwencje w sprawie spalania odpadów w domowych paleniskach,
- podczas kontroli prowadzone były akcje informacyjne i edukacyjne, m.in. uświadamiania mieszkańców o szkodliwym dla zdrowia działaniu spalania odpadów i innych nieprzeznaczonych do spalania materiałów.

- **Nowa Wieś Wielka**

2017-2018

Modernizacja kotłów z dotacją gminną. W dniu 18 maja 2017 r., Uchwałą Rady Gminy Nowa Wieś Wielka nr XXVIII/218/17 przyjęto Regulamin przyznawania osobom fizycznym dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Nowa Wieś Wielka na realizację zadań polegających na wymianie źródła ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych. <http://bip.nowawieswielka.pl/artukul/216/111/regulamin-i-wzory-wnioskow>;
Ilość wymienionych źródeł ciepła: 2017 r. 30 szt., 2018 r. 31 szt.

4.6 Ochrona przed hałasem

W latach 2017-2018 Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy prowadziło 4 postępowania administracyjne, związane z interwencjami w zakresie uciążliwości związanych z emisją hałasu.

- **Białe Błota**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Białe Błota nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Dąbrowa Chełmińska nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Koronowo**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Koronowo nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Osielsko**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Osielsko nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Sicienko**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Sicienko nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Dobrcz**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Dobrcz nie były realizowane działania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Solec Kujawki**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Solec Kujawski nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Nowa Wieś Wielka**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Nowa Wieś Wielka nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

4.7 Pola elektromagnetyczne

W latach 2017-2018 Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy prowadziło 107 postępowań administracyjnych w zakresie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. W ramach tych postępowań przyjęto łącznie zgłoszenia dla 22 tego rodzaju instalacji. Wykaz instalacji, dla których przyjęto zgłoszenia zawarto w punkcie 3.6. niniejszego opracowania.

Gminy realizują zadanie przez każdorazowe rozpatrywanie oddziaływania PEM na środowisko przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięć.

- **Białe Błota**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Białe Błota nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Dąbrowa Chełmińska nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

- **Koronowo**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Koronowo nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

- **Osielsko**

2017-2018

Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych prowadzili indywidualni inwestorzy.

- **Sicienko**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Sicienko nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

- **Dobrcz**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Dobrcz nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

- **Solec Kujawki**

2017-2018

Gmina realizuje zadanie przez każdorazowe rozpatrywanie wniosków z przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięć.

Prowadzony jest monitoring w zakresie promieniowania elektromagnetycznego. Przeprowadzona analiza wykazała, że średnio natężenie pola jest 12 - krotnie mniejsze od dopuszczalnego.

- **Nowa Wieś Wielka**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Nowa Wieś Wielka nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi

4.8 Energia odnawialna

Na terenie powiatu bydgoskiego w zakresie odnawialnych źródeł energii:

- w 2017 roku przyjęto w formie zgłoszenia 13 projektów robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych dla potrzeb montażu pionowych kolektorów do poboru ciepła ziemi, wykonano 7 instalacji geotermalnych,
- w 2018 roku przyjęto w formie zgłoszenia 25 projektów robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych dla potrzeb montażu pionowych kolektorów do poboru ciepła ziemi, wykonano 5 instalacji geotermalnych.

- **Białe Błota**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Białe Błota nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Dąbrowa Chełmińska nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

- **Koronowo**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Koronowo nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

- **Osielsko**

2017-2018

- były prowadzone działania edukacyjne w zakresie identyfikacji wykorzystania mechanizmów wsparcia rozwoju OZE z prowadzeniem działań edukacyjnych oraz popularyzacyjnych.

- wykorzystywano energię wodną w małej elektrowni wodnej na terenie prywatnej posesji w Bożenkowie.

- gmina Osielsko brała udział w spotkaniach nt. odnawialnych źródeł energii.

- **Sicienko**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Sicienko nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

- **Dobrcz**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Dobrcz nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

- **Solec Kujawki**

2017-2018

W latach 2017-2018, w ramach inwestycji pn.: „Przebudowa i termomodernizacja budynku na potrzeby szkoły muzycznej - Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych przy ul. 23 Stycznia 13” oraz inwestycji pn.: „Przebudowa, rozbudowa i termomodernizacja urzędu - budynek „B” przy ul. 23 Stycznia 7” wykonano budowę instalacji fotowoltaicznej.

- **Nowa Wieś Wielka**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Nowa Wieś Wielka nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

4.9 Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Starostwo powiatowe w Bydgoszczy co roku dofinansowuje Straż Pożarną oraz współdziała w zakresie minimalizacji skutków awarii i wypadków komunikacyjnych, a także prowadzi działania związane z doskonaleniem systemu zarządzania kryzysowego i edukacji mieszkańców. W ramach tych działań:

- w 2017 roku podpisano 8 umów z PSP/OSP na łączną kwotę – 38 179,99 zł oraz zrealizowano 1 szkolenie z zakresu informacji i reagowania w przypadku wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia,

- w 2018 roku podpisano 19 umów z PSP/OSP na łączną kwotę – 89 981,49 zł oraz zrealizowano 2 szkolenia z zakresu informacji i reagowania w przypadku wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia.

W latach 2017-2018 wykonano remonty 6 przepustów w drogach powiatowych.

- **Białe Błota**

2017-2018

Dotacje dla OSP Łochowo i OSP Białe Błota.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2017-2018

Na terenie Gminy zlokalizowany jest jeden zakład wykorzystujący amoniak do produkcji, który zachowuje wymagane środki ostrożności oraz zna procedury na wypadek wycieku niebezpiecznej substancji. Urząd Gminy w Dąbrowie

Chelmińskiej współpracuje w tym zakresie z tut. Zakładem oraz Grupą Ratownictwa Chemicznego i Biologicznego Państwowej Straży Pożarnej.

- **Koronowo**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Koronowo nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed poważnymi awariami.

- **Osielsko**

2017-2018

W zakresie Jednostek Ratowniczych gmina współpracowała ze Strażą Pożarną w Bydgoszczy i Dobrczu. Rowy melioracyjne były czyszczone przez Gminną Spółkę Wodną w Osielsku.

- **Sicienko**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Sicienko nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed poważnymi awariami.

- **Dobrcz**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Dobrcz nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed poważnymi awariami.

- **Solec Kujawki**

2017-2018

Ochotnicza Straż Pożarna w Solcu Kujawskim organizowała konkursy z zakresu wiedzy pożarniczej, pogadanki, pokazy i ćwiczenia.

W latach 2017-2018 wiele uwagi poświęcono działaniom w zakresie zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa, spraw obronnych i obrony cywilnej:

- Przeprowadzono treningi Systemu Wykrywania i Alarmowania, w których udział wzięli stały dyżur Burmistrza oraz stałe dyżury OC z zakładów pracy;

- Wiele uwagi poświęcono zapewnieniu ładu, porządku i bezpieczeństwa mieszkańców. Szczególna rola przypadła Zespołowi „Bezpieczna Gmina”, który systematycznie analizował stan bezpieczeństwa i porządku. W latach 2017-2018 odbyły się kolejne posiedzenia zespołu ds. wdrażania programu „Bezpieczna Gmina”, w trakcie których omawiano:

- stan porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy,
- bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w drodze do i ze szkoły oraz w czasie pobytu na terenie placówki,
- tematykę bezpiecznego wypoczynku w okresie wakacji letnich i zimowych,
- problematykę działalności kuratorów sądowych pracujących na terenie Gminy.

Ponadto podnoszenie świadomości na temat zagrożeń cywilizacyjnych realizowano poprzez następujące działania:

- W ramach akcji „Trzeźwe święta - uśmiechnięte święta” w dniu 21.12.2018 r. SCK wraz z MGOPS na terenie dworca PKP zorganizowało spektakl muzyczny w klimacie świątecznym. W imprezie wzięło udział 50 osób.

- Ochotnicza Straż Pożarna zorganizowała szkolenia dla członków OSP. 54 strażaków uczestniczyło w: kursie z zakresu ratownictwa technicznego, kursie młodzieżowych drużyn pożarniczych, kursie steromotorzysty, kursach BHP.

- Przeprowadzono szkolenia, pogadanki i pokazy dla 73 grup dzieci i młodzieży z soleckich przedszkoli i szkół, szkoły podoficerskiej PSP i grup zorganizowanych z zakresu ratownictwa p. poż. W spotkaniach uczestniczyło 1858 osób.

- Ochotnicza Straż Pożarna w Solcu Kujawskim organizowała konkursy z zakresu wiedzy pożarniczej, pogadanki, pokazy i ćwiczenia.

Podnoszenie świadomości na temat zagrożeń cywilizacyjnych realizowano poprzez:

- Ochotnicza Straż Pożarna zorganizowała szkolenia dla członków OSP. 91 strażaków uczestniczyło w: kursie z zakresu ratownictwa technicznego, kursie młodzieżowych drużyn pożarniczych, kursie steromotorzysty, kursach BHP.
- Przeprowadzono szkolenia, pogadanki i pokazy dla 83 grup dzieci i młodzieży z soleckich przedszkoli i szkół, szkoły podoficerskiej PSP i grup zorganizowanych z zakresu ratownictwa p. poż. W spotkaniach uczestniczyło 1564 osób.

W 2018 roku zrealizowano ponadto następujące działania:

- Gmina wykonała „Konserwację rowu melioracji szczegółowej R-1, R-1B o długości 935 mb na odcinku od ul. Kujawskiej do ul. Tartacznej i od ul. Słowiczej do ul. Toruńskiej w Solcu Kujawskim oraz konserwację rowu o długości 625 mb. położonego przy ul. Toruńskiej w Solcu Kujawskim”.
- Niezależnie od prac zrealizowanych przez Gminę prowadzona była konserwacja urządzeń melioracyjnych administrowanych przez Gminną Spółkę Wodną w Solcu Kujawskim.

- **Nowa Wieś Wielka**

2017-2018

W latach 2017-2018 na terenie gminy Nowa Wieś Wielka nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed poważnymi awariami.

Na terenie Powiatu Bydgoskiego w roku 2018 zarejestrowanych było 7 Spółek Wodnych. W roku 2018 rozpoczął działalność nowy podmiot: Bydgosko-Nakielska Spółka Wodna w Wojnowie. Zdecydowana większość Spółek Powiatu Bydgoskiego działa bardzo prężnie. Swoje zadania Spółki realizują w oparciu o fundusze pozyskane ze składek członkowskich, dotacji a także przetargów na usługi w zakresie gospodarki wodnej.

Ogólny obszar zmeliorowany użytków rolnych administrowany przez spółki wodne na terenie powiatu bydgoskiego wynosił w 2018 r. **14 657 ha** z tego w gminie:

- Białe Błota 360 ha,
- Dąbrowa Chełmińska 1112 ha,
- Dobrcz 4079 ha,
- Koronowo 2500 ha,
- Nowa Wieś Wielka 1559 ha,
- Osielsko 1113 ha,
- Solec Kujawski 880 ha,
- Sicienko 3054 ha.

Na podstawie Uchwały Nr 274/2017 Zarządu Powiatu Bydgoskiego z dnia 13 kwietnia 2017 r. w sprawie przyznania dotacji z budżetu Powiatu Bydgoskiego dla Gminnych Spółek Wodnych z terenu Powiatu na rok 2017, przeznaczono na dotacje dla spółek wodnych **80 000 zł**, co dla poszczególnych spółek stanowiło n-ce kwoty:

- GSW Dąbrowa Chełm. 10.000 zł
- GSW Dobrcz 19.000 zł
- GSW Koronowo 24.000 zł
- GSW Nowa Wieś W. 10.000 zł
- GSW Osielsko 11.000 zł
- GSW Solec Kujawski 6.000 zł

Dotacje udzielane były spółkom wodnym działającym na terenie Powiatu na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych – na podstawie uchwały Nr 82/VII/11 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie

określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Bydgoskiego spółkom wodnym, sposobu jej rozliczenia oraz sposobu kontroli wykonywania zadań.

W roku 2018 r. spółki wodne z terenu powiatu bydgoskiego otrzymały dotacje na podstawie Uchwały Nr 317/XXXVII/18 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Bydgoskiego spółkom wodnym, sposobu jej rozliczenia, opublikowanej w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 27 czerwca 2018 r. poz. 3329. Uchwałą Nr 416 z dnia 16 lipca 2018 roku Zarząd Powiatu Bydgoskiego przyznał spółkom wodnym powiatu bydgoskiego dotacje w wysokości **100 000 zł**, co dla poszczególnych spółek stanowiło n-ce kwoty:

GSW Dąbrowa Chełm.	15.000 zł
GSW Dobrcz	20.000 zł
GSW Koronowo	30.000 zł
GSW Nowa Wieś W.	10.000 zł
GSW Osielsko	17.000 zł
GSW Solec Kujawski	8.000 zł

Dotacje udzielane były spółkom wodnym działającym na terenie Powiatu na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych – na podstawie uchwały Nr 317/XXXVII/18 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 21 czerwca 2018 r., w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Bydgoskiego spółkom wodnym, sposobu jej rozliczenia.

W roku 2018 Gminne Spółki Wodne Powiatu Bydgoskiego korzystały również z dotacji podmiotowej rozdysponowanej z budżetu państwa przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego w kwocie 298 200 zł, dotacji z budżetu Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w kwocie 86 000 zł, a także dotacji od Samorządów Gminnych. Ponadto spółki wodne w Koronowie i Osielsku otrzymały refundację z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w kwocie 142 953,75.

4.10 Edukacja ekologiczna

Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy w latach 2017-2018 zorganizowało szereg konkurów popularyzujących edukację ekologiczną:

- Konkurs fotograficzny: 44 uczestników w tym 10 laureatów (2017 rok), 87 uczestników (2018 rok).
- Konkurs plastyczny: 52 uczestników w tym 10 laureatów (2017 rok), 93 uczestników (2018 rok).
- Konkurs Wiedzy Ekologicznej – 3 laureatów (2017 rok), 3 laureatów (2018 rok).
- Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych – 16 laureatów (2018 rok), w roku 2017 – nie organizowano.

Poza tym, jak co roku Powiat wraz z Gminami organizował konkurs na „Najpiękniejszy Ogród w Powiecie Bydgoskim”. Podnoszenie walorów estetycznych miasta i gminy przez mobilizację lokalnej społeczności. Etap gminny konkursu na Najpiękniejszy Ogród był organizowany przez Gminy, a następnie każda z Gmin, wyłania laureata ze swojego terenu, który zgłaszany jest do etapu Powiatowego, realizowanego przez Starostwo. Do etapu powiatowego zarówno w roku 2017, jak też w roku 2018 zgłosiło się po 5 gmin.

Starostwo Powiatowe rok rocznie organizuje cykliczne imprezy proekologiczne podnoszące świadomość ekologiczną oraz rozszerzające wiedzę w zakresie ochrony środowiska. W latach 2017-2018 zorganizowano szkolenia dla sołtysów.

- **Białe Błota**

2017-2018

Gmina Białe Błota w latach 2017-2018 nie prowadziła działań związanych z edukacją ekologiczną.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2017-2018

- angażowanie się w organizowane przez szkoły na terenie Gminy konkursów ekologicznych, akcji Sprzątania Świata, zakup materiałów na nagrody w konkursach ekologicznych i ogólnopolskiej akcji „Listy dla Ziemi”,
- zorganizowanie w 2018 jubileuszu stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Wójt Gminy Dąbrowa Chełmińska przy współpracy z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim oraz Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu zorganizowali na upamiętnienie tego wydarzenia akcją sadzenia lasu na powierzchniach leśnych Lasów Państwowych.

- **Koronowo**

2017-2018

Gmina Koronowo w latach 2017-2018 nie prowadziła działań związanych z edukacją ekologiczną.

- **Osielsko**

2017-2018

Rokroczne przeprowadzenie konkursu „Najpiękniejszy ogród w Gminie Osielsko”. Rozmowy z nauczycielami biologii oraz propagowanie organizowania konkursów ekologicznych w szkołach, np. w zakresie selektywnej zbiórki odpadów, ochrony przyrody. Udostępnianie mieszkańcom informacji o stanie i zagrożeniach otrzymywanych z WIOŚ np. poprzez informacje umieszczane na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej gminy. Informowanie o obszarach Natura 2000 w Jaruzynie. Informacje i ulotki o tematyce ekologicznej, np. wykaz pomników przyrody na terenie gminy, informacje nt. selektywnej zbiórki odpadów. Informacje nt. konkursów ekologicznych, gospodarki odpadami, ochrony powietrza, ochrony przyrody umieszczane w gazetce pt. Panoramy Osielska i na stronie internetowej Gminy Osielsko. Programy edukacji ekologicznej przygotowywane w poszczególnych szkołach. Współpraca szkół z Centrum Edukacji Ekologicznej w Bydgoszczy - Myślęcinku.

- **Sicienko**

2017-2018

Gmina Sicienko w latach 2017-2018 nie prowadziła działań związanych z edukacją ekologiczną

- **Dobrcz**

2017 r.

b.d.

2018 r.

- Wyposażenie obiektu edukacyjnego w ramach istniejącej ścieżki przyrodniczo-edukacyjnej w Kozielcu (zakup rzutnika wraz z oprzyrządowaniem, tablice edukacyjne, sadzonek drzew i krzewów, wiaty drewnianej),
- Międzyszkolny konkurs Przyrodniczo-Ekologiczny „Miłośnicy Zielonej Ziemi” Zespół Szkół w Borównie (cele: zainteresowanie uczniów światem przyrody, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem wyrobienie poczucia odpowiedzialności za środowisko zachęcanie uczniów do samodzielnego zdobywania i pogłębiania wiedzy stwarzanie uczniom możliwości do współzawodnictwa,
- XVI edycji Konkursu Ekologicznego im. M. Duszyńskiej w Szkole Podstawowej w Dobrczu (cele: - uwrażliwienie uczniów na piękno przyrody, - poszerzenie zainteresowań uczniów z zakresu ekologii,
- wyróżnienie osób, które będą reprezentowały szkołę na konkursie „Przyroda regionu i ochrona środowiska”).

- **Solec Kujawki**

2017 r.

b.d.

2018 r.

- Podsumowano konkurs: „Zwierzę nie jest rzeczą”,
- Zorganizowano dla dzieci i młodzieży akcje „Dzień Ziemi” i „Sprzątanie Świata”,
- Wystawiono 8 spektakli - w dniach 1-2 października w Soleckim Centrum Kultury: - „Czarownica Niska Emisja” (3 spektakle) - przeznaczone dla przedszkolaków i uczniów klas I-III, - „Złe decyzje” (5 spektakli) - przeznaczone dla klas IV-VI i I klas gimnazjalnych. Spektakle poruszały m.in. problem segregacji odpadów, spalania odpadów, powstawania dzikich wysypisk, niskiej emisji, azbestu. Koszt wystawienia spektakli,
- Sfinansowano ulotki „Uratuj Jeża” i zawieszki odbłaskowe 400 szt.,

- Wykonano zawieszki odblaskowe dla dzieci „Pamiętaj. Posprzątaj po swoim pupilu”,
- Zorganizowano szkolenie dla społecznych opiekunów kotów wolnożyjących,
- Rolnicy wzięli udział w Programie edukacyjno - szkoleniowym z zakresu ochrony środowiska pt. „Zielona Polska”, zorganizowanym w dniu 30.06.2018 r. w Bydgoszczy.

- **Nowa Wieś Wielka**

2017-2018

- Szkolenia kadry nauczycielskiej – w 2 szkołach podstawowych i 2 przedszkolach gminnych.

5. Podsumowanie

Priorytety i zadania przyjęte do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego- ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” należy uznać za słuszne i niezbędne w celu zachowania obecnego stanu środowiska oraz w celu jego poprawy.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego - ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” obejmuje lata 2017-2018. Sporządzono go na podstawie ankiet i pism rozesłanych do organów administracji publicznej i instytucji.

Zaawansowanie realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego-ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 jest zróżnicowane. Przyczyną tego są przede wszystkim brak środków finansowych oraz opóźnienia wykonawców poszczególnych etapów działań. W przypadku zadań długoterminowych ich realizacja była i jest wykonywana zgodnie z przyjętymi założeniami w/w „Programu”.

W chwili obecnej można stwierdzić, że Program Ochrony Środowiska na terenie powiatu bydgoskiego jest realizowany dobrze. W najbliższej przyszłości Gminy więcej uwagi poświęcać będą działaniom związanym z ochroną powietrza, co wynika z konsekwencji przyjętych do realizacji Planów gospodarki niskoemisyjnej.

